

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2026

1) YLEISTÄ

Hämeen Kylät on Kanta-Hämeen maakunnallinen kyläyhdistys, kylien ja asukastoiminnan tuki, edunvalvoja sekä yhteistyöelin Kanta-Hämeessä. Yhdistyksen tavoitteena on elävät ja viihtyisät paikallisyhteisöt, joissa on hyvä asua ja työskennellä, lähellä luontoa, kauniissa kylissämme. Yhdistys haluaa vastata ajan ja toimintaympäristön muutoksiin aktiivisena toimijana sekä yhteistyönrakentajana yhdistysten, yritysten, kuntien ja kylien välisessä kanssakäymisessä, aitona ja osaavana asiantuntijana.

Hämeen kylät ry rohkaisee kylä- ja asukasyhdistysaktiiveja sekä asukkaita ja vapaa-ajanasukkaita toimimaan oman lähiympäristönsä kehittämiseksi. Edelleen on tärkeää tukea lähidemokratian mahdollisuuksia ja aktiivoida ihmisiä tekemiseen ja osallistumiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään maaseutuasumisen edistämiseen sekä yhdistystoimijoiden ja kylien asukkaiden osaamisen vahvistamiseen.

Hämeen Kylät -strategiatavoitteet tiivistää ja linjaa yhdistyksen toimintaa (lopussa). Hyvää kyläelämää Hämeessä Kanta-Hämeen kyläohjelma 2022-2030 toimii kylä- ja vaikuttamistyön pohjana. Kyläohjelma määrittelee, mitä tarkoittavat eloisat ja turvalliset kyläyhteisöt tulevaisuudessa ja mitä sen eteen voimme tehdä. Suomen Kylät ry:n strategia ohjaa taustalla.

2) HALLINTO

Yhdistys toteuttaa hyvää hallintoa laatukäsikirjansa pohjalta.

JÄSENET

Hämeen Kylillä on 91 yhteisöjäsentä ja 17 henkilöjäsentä. Pyritään aktiivisesti hankkimaan uusia jäseniä, myös henkilö- ja kannatusjäseniä. Käytössä on myös kannatusjäsenmaksu.

Tavoitteena: 100 yhteisöjäsentä, joista 60 muistaa maksaa jäsenmaksun ja henkilöjäsenistä 20.

YHDISTYKSEN KOKOUKSET

Yhdistyksen syys- ja kevätkokous järjestetään sääntöjen mukaisesti ja niiden yhteydessä järjestetään tilaisuus ajankohtaisista aiheista tai tutustumiskäynti kyläkohteeseen.

HALLITUS

Hallitus kokoontuu vuoden aikana 6-12 kertaa. Kokouksista osa järjestetään etäyhteyksin, paikan päällä järjestettäviin kokouksiin pyritään hoitamaan myös etäyhteys. Sähköpostikokoukset ovat myös käytössä. Kokousten järjestäminen etäyhteyksin säästää aikaa, kilometrejä ja ympäristöä, kun jäseniä on eri puolilta maakuntaa.

Tavoitteena: hallituksen jäsenet ja varajäsenet osallistuvat kukin vähintään 2 kokoukseen vuodessa.

Yhdistys osallistuu Suomen Kylät ry:n ja Leader-ryhmien vuosikokouksiin, kyläpäiviin, koulutuksiin ja seminaareihin.

HENKILÖSTÖ

Hämeen Kylät ry:llä on vakituksena työntekijänä kyläasiamies Elina Leppänen (30 % valtionavulla, loput hankerahoituksella). Pyritään saamaan toinen työntekijä hankerahoituksella. Taloushallinto ostetaan Laskentapiste Balanssi Oy:ltä, käytössä on sähköinen taloushallinto. Tarvittaessa palkataan avustavaa henkilöstöä

osa-aikaisesti tai tarjotaan harjoittelupaikkaa.

Tavoitteena: riittävä työntekijämäärä ja motivoituneet työntekijät.

TOIMITILAT

Yhdistyksen toimisto sijaitsee Tuuloksessa, Pannujärventie 7, jossa on vuokrattuna toimistohuone Leader-Linnaseutu ry:n toimiston yhteydessä.

TALOUS

Toimintaa rahoitetaan Suomen Kylät ry:n kautta saatavalla valtionavulla, hankerahoituksella sekä omalla varainhankinnalla. Varainhankinnan toteuttamiseksi ja taloudellisen tilanteen vahvistamiseksi jatketaan yhdistyksen palvelujen kehittämistä ja tuotteistamista mahdollisuuksien mukaan. Hankkeiden kunta- ja omarahoitussuudet hankitaan hankesuunnitelmien mukaisesti.

Tavoitteena: vakaa talous, että kassa kestää toteuttaa toimintaa ja hankkeita.

3) VARSINAINEN TOIMINTA – KYLÄTYÖ

Yhdistys auttaa ja innostaa kyliä toiminnan kehittämisessä. Työntekijät antavat asiantuntija-apua, tukea ja neuvontaa paikallisyhteisöjen sekä myös kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden tarpeiden pohjalta. Suomen Kylien hallituksessa hyväksytyn toimintaohjelman mukaan vuosi 2026 tulee olemaan kyläsuunnittelun teemavuosi. Osallistutaan teemavuoden kampanjoihin ja nostetaan teemaa esiin omissa tilaisuuksissa ja viestinnässä, ja avustetaan kyliä tulevaisuustyössä. Tarvittaessa voidaan vetää tulevaisuusiltoja, kumppanuuspöytiä ja työpajoja osallistavien menetelmin. Jatketaan työskentelyä ja toiminnan järjestämistä myös verkossa ja hybridinä. Suomen Kylät ry tavoittelee eduskunnalta lisärahoitusta paikallisen yhteisöllisen varautumisen vahvistamiseksi ja koordinoimiseksi. Rahoituksen mahdollistuessa vahvistamme toimintavuonna yhteisöllisen varautumisen perustyötä maakunnassamme ja paikallisesti kylissä.

Tavoitteena: toiminnassa on mukana vähintään 50 tyytyväistä paikallisyhteisöä.

VUODEN KYLÄ JA KYLÄPÄIVÄ

Hämeen Vuoden Kylä 2026 -kilpailu, Hämeen paikallistoimija -haku järjestetään talvella 2026. Vuoden Kylä -valintaraatiin kutsutaan mukaan Hämeen liiton ja Vuoden Kylän edustajat. Voittajien julkistamisesta sovietaan Vuoden Kylän kanssa, koska palkitsemiset tehdään mielellään palkittavalla kylällä. Alveltula Hämeenlinnasta osallistuu Suomen Vuoden Kylä -kilpailuun Kanta-Hämeen ehdokkaana ja vastaavasti paikallistoimijana palkittu Suomen paikallistoimija -kisaan.

AVOIMET KYLÄT JA AVOIMET JOULUKYLÄT

Avoimet Kylät -päivä järjestetään kesäkuun toisena lauantaina 13.6.2026 osana valtakunnallista päivää. Päivää koordinoi valtakunnallisesti Suomen Kylät ry ja Kanta-Hämeen maakunnassa Hämeen Kylät ry tiedottaen niistä eri medioissa. Osallistutaan myös valtakunnalliseen Avoimet Joulukylät -tapahtumakokonaisuuteen.

Tavoitteena: Kanta-Hämeessä Avoimet Kylät -päivässä mukana 40 kylää omalla tapahtumallaan ja joka vuosi tapahtumapäivän laatu paranee.

KOULUTUS, KOKEMUSTEN VAIHTO JA KYLÄKUMMIVERKOSTO

Koulutusta, työpajoja ja mahdollisuuksia kokemusten vaihtoon järjestetään. Tiedotetaan myös mahdollisuuksista osallistua yhteistyökumppaneiden koulutuksiin ja tilaisuuksiin.

Kyläkummitoimintaan kannustetaan lisää vapaaehtoisia, ylläpidetään [www-sivua hameenkylat.fi/kylakummit](http://www.hameenkylat.fi/kylakummit) ja järjestetään heille vertaistapaaminen 1-2 kertaa vuodessa.

Tavoitteena tyytyväiset osallistujat.

4) VAIKUTTAMINEN JA KUMPPANUUDET

Yhdistys kokoaa kylien tarpeita, tuo niitä esille ja pyrkii vaikuttamaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti. Vuonna 2026 tuodaan esille teemoja Suomen Kylien kokoamasta muistilistasta kunta&kylät yhteistyöstä

sekä Kanta-Hämeen kyläohjelmasta. Pyritään vahvistamaan ja edistämään kylien yhteistyötä sekä kylien ja kuntien välistä yhteistyötä sekä yhdistyksen omaa roolia maakunnallisena kyläyhdistyksenä.

Lausuntoja annetaan, myös yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa ja osana Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukuntaa, asioista, jotka koskevat toiminta-alueitamme ja liittyvät erityisesti maaseudun ja kylien elinoloihin.

Leader-ryhmät ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita. Yhdistyksen toiminta sovitetaan yhteen niiden sekä kyliä palvelevien hankkeiden kanssa.

Kanta-Hämeen järjestöyhteistyössä Hämeen Kylät ry toimii aktiivisesti tuomalla esiin kylien, asukastoiminnan ja maaseudun tarpeita ja mahdollisuuksia sekä kannustaen paikallisyhdistyksiä osallistumaan järjestöyhteistyöhön, myös seutukuntatasolla. Hämeen Kylien kyläasiamies edustaa kyläverkostoa Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnassa, varajäsenenä toimii Karita Soittila Leader-Linnaseudulta. Kylien edustajana Hämeenlinnan seudun Silta-verkostossa toimii Pirjo Sandelius.

Tärkeitä kumppaneita ovat Hämeen liitto, alueen kunnat, oppilaitokset ja keskeiset viranomaiset.

Toimitaan osana Suomen Kylät ry:n valtakunnallista kylätoimintaverkostoa ja Maaseutupolitiikan Neuvoston laajaa yhteistyöverkostoa.

Tavoitteina: Vähintään 15 yhteistyökumppanuutta Kanta-Hämeessä.

Yhdistys vahvistaa kyliä tai tuo niitä näkyväksi ylimaakunnallisesti /valtakunnallisesti vähintään 3 asiassa. Hämäläisiä kansanedustajia ja maakuntatason vaikuttajia osallistuu tapahtumiimme.

5) HANKETOIMINTA

KYLÄTURVA-HANKE (1.9.2024-31.12.2026)

Laurea-ammattikorkeakoulu, Hämeen ammattikorkeakoulu ja Hämeen Kylät ry toteuttavat Kanta-Hämeessä kaksivuotista Kyläturvahanketta. Se on Älykäs kylä -yhteistyöhanke, jolla luodaan pilottikyläalueiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa asukkaita osallistava toimintamalli kyläturvallisuuteen Kanta-Hämeessä. Mukana olevat pilottikyläalueet ovat Hauho Hämeenlinnasta, Länsi-Loppi Lopelta ja Kojjärven alueen kylät Forssasta.

Kyläturva-hanke kannustaa ja opastaa paikallisyhteisöjä, kolmatta sektoria asukkaita turvallisuutta edistävään työhön, tukee uusien verkostojen rakentumista ja vahvistaa paikallista osaamista. Hanke rakentaa kyläyhteisöjen roolia osana viranomaisten ja muiden turvallisuustoimijoiden verkostoa. Hanke myötävaikuttaa paikallisten hankkeiden syntymiseen alueen kyläyhteisöissä.

Kyläturva-hankkeessa vuonna 2026 tuetaan kyliä muodostamaan kyläturvaryhmät ja valitsemaan yhteyshenkilöiksi viranomaisten suuntaan kyläturvahenkilöitä sekä autetaan kyliä laatimaan turvallisuussuunnitelmat. Kyläturvallisuuspöytä-toiminta käynnistetään yhdessä Forssan, Hämeenlinnan ja Lopen kuntien kanssa. Järjestetään hyvinvointia vahvistavia Yhdessä kylillä! -hetkiä kylien ja erilaisia teemasisältöjä tarjoavien toimijoiden kanssa. Järjestetään tapahtumia, koulutuksia ja harjoituksia turvallisuudentunteen vahvistamiseksi ja varautumisosaamisen lisäämiseksi. Paikallinen turvallisuustyö linkitetään kunnan, hyvinvointialueen ja muiden turvallisuustoimijoiden toimintaan. Lisäksi tuotetaan koulutusmateriaalia kyläturvallisuuteen liittyen.

Toiminta pilottialueiden kanssa järjestetään siten, että moniin toimenpiteisiin voi osallistua myös muilta kyliltä. Vuonna 2026 toiminta laajenee kyläsparrauksena myös muille Kanta-Hämeen kylille.

Kyläturva-hanketta (1.9.2024-31.12.2026) rahoittaa Euroopan maaseuturahasto Hämeen ELY-keskuksen kautta. Hankkeessa tehdään yhteistyötä Suomen Kylät ry:n valtakunnallisen Kylävara-hankkeen kanssa.

Lue lisää hankkeesta: <https://maaseutuverkosto.fi/hankkeet/kylaturvahanke/>

HURAHDA HÄMEESEEN -HANKE (1.8.2024-31.12.2026)

Tiedonvälityshanketta toteuttavat Etelä-Suomen maa- ja kotitalousnaisten maisemapalvelut, Hämeen Kylät ja Päijät-Hämeen Kylät. Hankkeessa rakennetaan asukkaita osallistaen Hurahda Hämeeseen – digitaalinen tietopaketti tarinakartoille käyttäen työkaluna Storymap-alustaa. Valokuvien, videoiden ja kerrotun tarinan kautta tuodaan esiin ja yhdistetään tämän päivän hämäläisyys ja paikallisidentiteetti sekä Kanta- ja Päijät-Hämeen kulttuuriympäristöjen arvot. Uuden hämäläisen kuvaston avulla avataan nykyhämäläisyyden ole-musta ja paikallisidentiteettiä. Hankkeessa kerätään ”yksiin digitaalisiin kansiin” Hämeen kulttuuriympäris-tön arvot, uutta perinnettä ja hämäläistä identiteettiä. Asukkaiden Häme -osan toteutuksesta vastaavat Hä-meen Kylät ja Päijät-Hämeen Kylät.

Hankkeessa saadaan kiinnostava kontrasti Kulttuuriympäristöjen Hämeen ja Asukkaiden Hämeen välille. Asukkaiden paikallinen tieto ja kokemuksellisuus yhdistetään tutkittuun inventointitietoon. Osallistavaa toi-mintaa asukkaille, yhdistyksille ja muille toimijoille tarjotaan työpajoissa ja pienryhmähaastatteluissa ja -tapaamisissa.

Hurahda Hämeeseen -hankkeen toteutuksesta vastaa ProAgria Etelä-Suomi ja tuensiirtokumppaneina ovat Hämeen Kylät ry ja Päijät-Hämeen Kylät. Sitä rahoittaa Euroopan maaseuturahasto Hämeen ELY-keskuksen kautta. <https://maaseutuverkosto.fi/hankkeet/hurahda-hameeseen/>

MUU HANKETOIMINTA, ÄLYKKÄÄT KYLÄT

Hämeen Kylät on hakenut rahoitusta **Amazing Villages – Upeat kylät Hämeessä** -yhteistyöhankkeelle EU:n maaseuturahoituksen Älykäs Kylä -toimenpidekokonaisuudesta Hämeen ELY-keskukselta ajalle 1.1.2026-31.12.2028. Päätös on odotettavissa vielä vuonna 2025.

Hämeen ammattikorkeakoulu on hakenut rahoitusta **4youth** -hankkeelle EU:n Interreg Baltic Sea Region ra-hoituksesta. Hankkeen sisältö liittyy nuorten jäämiseen/palaamiseen maaseutualueille. Hämeen Kylät ry on hakemuksessa mukana tuensiirtokumppanina. Muut kumppanit ovat Tanskasta, Puolasta ja Norjasta. Päätös on odotettavissa maaliskuussa 2026.

Yhdistys valmistelee tai lähtee osatoteuttajaksi tarvittaessa kylien tarpeiden pohjalta nouseviin kehittämis-hankkeisiin paikallisyhteisöjen elinvoiman, maalla asumisen ja palvelujen vahvistamiseksi. Yhdistys osallistuu myös yhteistyökumppaneiden hankesuunnitteluun ja -toteutukseen tarpeen ja hallituksen harkinnan mu-kaan.

Ollaan avoimia myös kansainväliselle toiminnalle. Lähdetään tarvittaessa yhteistyökumppaniksi kyliä palve-leviin kansainvälisiin hankkeisiin, jotta opitaan kansainvälisistä kokemuksista.

Tavoitteina: Hankkeita on käynnissä 1-2 kylien hyväksi ja kunnat toimivat tarvittaessa niissä yhteistyökump-paneina. Hankkeiden tavoitteet toteutuvat ja asiakkaat ovat tyytyväisiä.

6) VIESTINTÄ

hameenkylat.fi-sivusto toimii maakunnallisen kyläverkoston tietopankkina ja tarjoaa hyödyllistä tietoa niin kylien toimijoille kuin yhteistyökumppaneille. Sivut ovat wordpress-pohjaiset Digitekki Oy:n palvelimella. Hämeen Kylät Facebook- ja Instagram-sivuja käytetään tiedottamis- ja verkostoitumisforumina kylien ja yh-teistyökumppaneiden kanssa. Myös Youtube-kanava käytössä.

Hämeen Kylät uutiskirjeellä viestitään sähköisesti ajankohtaisista asioista noin kerran kuussa. Tiedottaminen hoidetaan yhdistyksen hankkeiden kanssa yhteistyössä. Viestintää toteutetaan yhteistyössä myös Leader-ryhmien kanssa. Alueen tiedotusvälineiden ja kuntien kanssa tehdään yhteistyötä. Yhdistys jatkaa uudistamista viestinnässä ja ottaa käyttöön mahdollisuuksien mukaan uusia työkaluja.

Vuoden aikana osallistutaan tarvittaessa kylätoimintaan liittyville messuille ja tapahtumiin.

Tavoitteina: Myönteinen mediajulkisuus vähintään 40 juttua /medianostoa. Nettisivujen kävijämäärä ja facebook-sivun seuraajien määrä nousee vähintään 10 %.

